AKLANMA

AKLANMA

PHILIP GRAHAM RYKEN

VIA CHRISTUS Yayınları

Via Christus Yayınları
Davutpaşa Cad. Kazım Dinçol San. Sit.
No 81/87, Topkapı, İstanbul, Türkiye
https://viachristus.com
yayinlar@viachristus.com

Kitap: Aklanma
Özgün adı: Justification
Yazar: Philip Graham Ryken
Editörler: D. A. Carson & Timothy Keller

@ 2011 Müjde Koalisyonu. Bu kitabın her türlü yayın hakkı saklıdır ve izin ile kullanılmıştır. Telif hakkı sahiplerinin yazılı izni olmadan bu yayın, makale tarzında yayınlar içinde bulunan kısa alıntılardan hariç her hangi bir biçimde basılıp çoğaltılması yasaktır. Kitabın metnini kullanmak isteyenler, telif hakkı sahiplerinin izni için yayıncıya başvurmalıdır.

ISBN: 978-605-80661-2-0
Sertifika No: 52351
Sürüm:
URL: https://yayinlar.viachristus.com/aklanma/

Çeviri: Garo Saraf
Çeviri Editörü: Özgün Özdemir
Düzelti: Mustafa Akıntürk**,** Kaan Çerçi
Kapak: Mehmet Sezer
Mizanpaj: Aysun Alsancak

Fethiye Halk Kilisesi'nin yardımlarıyla Türkçeye kazandırılmıştır.

Bu kitapta kullanılan tüm Kutsal Kitap ayetleri, aksi belirtilmedikçe, Kutsal Kitap Türkçe Yeni Çeviri'den alınmıştır. Kutsal Kitap © The Bible Society in Turkey (Kitab-ı Mukaddes Şirketi), The Translation Trust (Yeni Yaşam Yayınları), 2001, 2008. Tüm yayın hakları Kitabı Mukaddes Şirketi'yle Yeni Yaşam Yayınları'na aittir ve izin ile kullanılmıştır.

Basım: Anadolu Ofset, +90 212 567 73 13
Davutpaşa Cad. Kazım Dinçol San. Sit.
No 81/87 Topkapı, İstanbul
Basım: Şubat 2022

İçindekiler

Aklanma İhtiyacı: Evrensel ve Vahim 7

Aklanmanın Merkeziliği: "Menteşe", "Temel", "Baş Madde" 10

Aklanmanın Anlamı: Doğru İlan Edilmek 13

Aklanmanın Kaynağı: Tanrı'nın Karşılıksız Lütfu 17

Aklanmanın Temeli: İsa'nın Kusursuz Yaşamı ve Kurban Sunusu Olarak Ölmesi 21

Aklanmanın Doğruluğu: Üçlü Yükleme 25

Aklanmanın Aracı: Mesih'e İman 27

Aklanmanın Amacı: Tanrı'nın Yüceliği İçin İyi İşler 33

Aklanmanın Alıcıları: Bizim Gibi İnsanlar 35

Konuyla İlgili Diğer Başvuru Kaynakları 39

Müjde Koalisyonu 40

Notlar 43

Müjde Koalisyonu Kitapçıkları Serisi'ndeki Yayınlar 43

EVRENSEL ve VAHİM

Gözünüzde şu sahneyi canlandırın: Suçlanan sanık, adil cezasını almak için tarafsız bir yargıcın huzuruna çıkar. Yasal işlemler mübaşirin krallık kanunlarını okumasıyla başlar. Sanık dinlerken mahkûmiyetinin kaçınılmaz olduğunu anlamaya başlar, çünkü kitaptaki her yasayı çiğnediği ortaya çıkmaktadır. Neyle suçlanırsa suçlansın, mahkûm olacağı kesindir. Yargıç nihayet sanığa dönüp savunmasını duymak istediğinde, adam sessizliğe bürünür. Kendini savunmak için hiçbir şey söyleyemeden, dehşet içinde yargıcın karşısında durur.

Aklanma İhtiyacı: Evrensel ve Vahim

Bu, Romalılar Kitabı'nın ilk bölümlerinde açıklanan çaresiz yasal çıkmazdır. İnsanlık sanık sandalyesindedir. Dindar ve dindar olmayan, Yahudiler ve diğer uluslar, imanlılar ve ateistler, herkes yargılanmak için Tanrı'nın tahtının önüne gelecektir. Adaletin ölçüsü, Tanrı'nın kusursuz yasasıdır. Bu ölçüyle herkes suçlanmayı hak eder, "Çünkü herkes günah işledi ve Tanrı'nın yüceliğinden yoksun kaldı" (Rom. 3:23); "Doğru kimse yok, tek kişi bile yok" (Rom. 3:10; Mez. 14:3).

Bu nedenle, yasa okunduğunda her emir bir suçlamadır. Kendimizi savunmak için söyleyebileceğimiz bir şey yoktur: "Kutsal Yasa'da söylenenlerin her ağız kapansın, bütün dünya Tanrı'ya hesap versin diye Yasa'nın yönetimi altındakilere söylendiğini biliyoruz. Bu nedenle Yasa'nın gereklerini yapmakla hiç kimse Tanrı katında aklanmayacaktır. Çünkü Yasa sayesinde günahın bilincine varılır" (Rom. 3:19-20).

İnsanlığın sorunu günahtır, işte bu kadar basit. Tanrı'nın öfkesinden başka bir şey hak etmeyen günahkârlarız. Kendimizi kurtarmak adına yapabileceğimiz bir şey de yoktur. Tanrı'nın doğruluk için talep ettiği koşullar bizi kurtaramaz; ancak suçlu olduğumuzu açığa çıkartırlar çünkü onları asla yerine getiremeyiz. Bu yüzden, yargılanmak için Tanrı'nın huzurunda durduğumuzda, yaptığımız herhangi bir şeye dayanarak kabul edilme şansımız yoktur. Bu, suçluluğumuz kanıtlanana dek masum olduğumuz türden bir mahkeme değildir, aksine suçluluğumuzun zaten kanıtlanmış olduğu ve doğru ilan edilene dek suçlu kalmak zorunda olduğumuz bir mahkemedir.

Ancak durumumuzun hukuki açıdan ne kadar vahim olduğunu fark ettiğimizde, Kutsal Kitap'ın aklanma öğretisini anlamaya başlayabiliriz. Donald Smarto'nun hayatında, günahkârın çaresizliğinin güçlü bir örneğini görürüz. Smarto, rahiplik okulunda öğrenciyken dini bir oyunda kardinal rolünü oynadı. Rolünde yardımcı olmak amacıyla manastır yönetimi, episkoposluktan süslü cüppeler ödünç almasını sağlamıştı. "Bu beni çok

heyecanlandırdı" diye yazar Smarto otobiyografisinde. "Ve eşyalar manastıra vardığında odama gittim, kapıyı kilitledim ve kırmızı cüppeyi, kuşak ve pelerini takım çantasından dikkatlice çıkardım."[1]

Smarto'nun her akşam oyundan önce bu giysileri kuşanması, onda giderek büyüyen bir saplantıya dönüştü.

> Oyun sekizde başlamasına rağmen, kendimi her akşam elbiselerimi daha erken giyerken buluyordum. Tüm düğmeleri iliklemek yaklaşık yarım saatimi alıyordu, ama son gösteriden önce öğleden sonra saat ikide, yani oyunun başlamasından beş saat önce giysiler üzerimdeydi. Boy aynasının önünde ileri geri sallanıyordum ve bunu yaparken üzerime bir his gelirdi. O gün aynadaki yansımama baktığım en uzun süreydi ve gördüğüm şey hoşuma gidiyordu… Kutsal olduğum hissine kapıldım. Açıkçası bir günahkâr olduğumu düşünmüyordum. İşlerimin Tanrı'yı hoşnut ettiğine dair güven hissediyordum.[2]

Smarto'nun sahte güveni, cüppenin altındaki kişinin gerçekte neye benzediğini görünce paramparça oldu. Bu bir filmde olmuştu:

> Filmde bir episkopos sahneye çıktı. Üzerinde parıldayan mücevherlerle bezenmiş güzel bir giysi vardı, perdenin arkasından yavaşça dı-

> şarı çıktı. Ancak yürürken güçlü bir rüzgâr, cüppesini açarak altındaki çürümüş iskeleti ortaya çıkardı. Bir anda zihnim "*bu benim*" dedi… Bu düşünceye hemen son verdim. "Bu ben değilim" dedim. Bu film sahnesini aklımdan çıkarmaya uğraştım, ama işe yaramadı… Kendimi daha iyi hissetmeye çalıştım. Tanrı'ya "bu hisleri benden al" dedim. "Ben *ikiyüzlü* değilim. Ben *aktörüm*. Ben *iyi biriyim*." Yaptığım tüm iyi işleri düşünmeye devam ettim… Ama bu düşünceler beni rahatlatmadı.[3]

Yalnızca günahımızın keskin ve çirkin gerçekliğini gördüğümüzde, yardım için Tanrı'ya dönmeye gerçekten hazır oluruz; özellikle de İsa Mesih'teki bağışlanma ve doğruluk için. James Buchanan'ın aklanma konusundaki ünlü kitabında yazdığı gibi: "Bu öğreti üzerinde çalışmak için yapılabilecek en iyi hazırlık, büyük bir zihinsel yetenek veya eğitimle değil, ama Tanrı'nın gözünde günahkârlar olarak gerçek durumumuzu hissetmekten etkilenen bir vicdanla mümkündür."[4]

Aklanmanın Merkeziliği: "Menteşe", "Temel", "Baş Madde"

Elçi Pavlus, içinde bulunduğumuz durumu tüm acınası ayrıntılarıyla anlattıktan sonra, yasal bir çözümün sağlandığını duyurur: "Ama şimdi Yasa'dan bağım-

sız olarak Tanrı'nın insanı nasıl aklayacağı açıklandı" (Rom. 3:21). "Ama şimdi" sözcükleri Pavlus'un savında bir geçişe işaret eder. Bundan da öte, kurtuluş tarihinde büyük bir dönüm noktasını tanıtır. Bu noktaya dek mahkûm edilmiş durumdaydık. Tanrı'nın kusursuz yasası, Tanrı'nın koyduğu adalet çıtasına göre doğru ilan edilemeyeceğimizi söyler. Ama şimdi Tanrı'dan gelen bir doğruluk ortaya çıkmıştır. Tanrı, doğru ilan edilmemiz için bize bir yol sağlamıştır. Ya da Kutsal Kitap'ın diliyle söylemek gerekirse, Tanrı aklanmamız için bize bir yol sağlamıştır.

Kurtuluş, imanla aklanmaktan daha fazlasıdır. Yine de önemini abartmadan, bu öğretinin müjdenin merkezinde kendine bir yer bulduğunu söylemeliyiz. Aklanma, Kutsal Yazılar'ın özellikle de "Aklamak" (*dikaio*) fiilinin değişik şekillerde iki yüzden fazla tekrarlandığı Yeni Antlaşma'nın merkezindeki konulardan biridir.[5] Bu kelimelerin tekrarlanma sıklığı, düzensel teolojide aklanmanın öneminin bir göstergesidir.

Hristiyan Kilisesi tarihinde aklanmanın merkeziliği, birçok ilahiyatçı tarafından kabul edilmiştir. John Calvin aklanmayı "kurtuluş kapısını döndüren ana menteşe" olarak adlandırdı.[6] İngiliz Reformcu Thomas Cranmer aklanmayı "Hristiyan dininin sağlam kayası ve temeli" olarak açıkladı.[7] Bu tanımlamaların belki de en bilineni Martin Luther'inkidir: "Aklanma Hristiyan öğretisinin baş maddesidir" öyle ki, "aklanma düşmüşse her şey düşmüştür."[8] Aklanmayı ister menteşe ister temel veya kurtuluşun direnen veya düşen baş maddesi

olarak düşünelim, onsuz kurtuluş umudu yoktur. Luther, başka bir yerde de şöyle dedi: "Aklanma, Tanrı'nın kilisesini başlatan, besleyen, inşa eden, koruyan ve savunan bir öğretidir; o olmadan Tanrı'nın kilisesi bir saat bile ayakta kalamaz."[9]

Aklanmanın Anlamı: Doğru İlan Edilmek

Aklanma Hristiyan müjdesinin merkezindedir, çünkü temel soruyu cevaplar: "Günahkâr insan Kutsal Tanrı'nın huzurunda nasıl doğru olabilir?" Cevap, aklanma hakkındaki Kutsal Kitap öğretisinde yatar. Müjde Koalisyonu İnanç Açıklaması, bunu şöyle belirtir:

> Mesih'in itaati ve ölümüyle, aklanmış olan herkesin borcunu tümüyle ödediğine inanırız. Mesih kendini kurban olarak sunarak, günahlarımız için bize verilen cezayı üstlendi. Tam, gerçek ve Tanrı'yı tümüyle hoşnut eden adaleti sağladı. Kusursuz itaatiyle, bizim adımıza Tanrı'nın adil taleplerini yerine getirdi, çünkü Tanrı tarafından kabul edilme umuduyla Mesih'e güvenenler yalnızca iman aracılığıyla, O'nun kusursuz itaatine sahip sayıldı.

Aklanma sözcüğünün kullanımı, "aklamak" ifadesinin bir bildirim fiili olarak kullanıldığı duruşma salonundan gelir. İsim haliyle "aklanma" sözcüğü, bir kişi-

nin adli makamlar önündeki durumuna atıfta bulunan hukuki bir terimdir. Aklanmayı çevreleyen Kutsal Kitap terimleri, kökenini yasal ilişkilerde bulur. Grekçe "aklamak" anlamına gelen *dikaioø* fiili, esasen "temelde bir beraat hükmünü ifade eden" adli bir terimdir.[10] Aklamak; lehte hüküm vermek, haklı olduğunu beyan etmek, hukuki açıdan bağışlanmayı ilan etmektir. Aklanma, suçsuzluğun kanıtlanmasıdır. Kişinin Tanrı'yla ve O'nun yasasıyla doğru bir ilişki içinde olduğunu beyan eden mahkeme kararıdır. Yasa açısından sanığın suçlu değil, ama masum olduğunun ilanıdır.

Aklanmayı tanımlamanın iyi yollarından biri, onu zıttı olan mahkûm olmayla karşılaştırmaktır. Mahkûm etmek veya suçlamak, birini haksız ilan etmektir. Onu yasal açıdan mahkûm eden yargı kararıdır. Tabi ki sanığı, suçlanması değil eylemleri suçlu çıkartır. Kişi yasayı çiğnediği an, kendi eylemiyle suçlu olur. Bu nedenle, sonunda mahkûm edildiğinde mahkemenin yaptığı şey, onu hâlihazırda olduğu kişi olarak ilan etmektir: Suçlu bir günahkâr.

Aklanma, mahkûm olmanın tersidir. Aklamak, bir masumiyet hükmünü ilan etmektir. Aklanmada kişi doğru *yapılmaz*, ama doğru *ilan edilir*. Bu nedenle, aklanma bir süreç değildir, bir eylemdir. Bazı ilahiyatçıların öne sürmeye çalıştığı gibi imana ek olarak işler ve sakramentler aracılığıyla yapılan bir doğruluk aktarımı değil, ama doğruluğa yalnızca iman aracılığıyla sahip olmaktır.

"Gerçekten doğru olmak" değil, "yasal olarak doğru ilan edilmek" olan aklanmanın gerçek anlamı Kutsal Yazılar'dan gösterilebilir. Örneğin, bu konuda Kutsal Kitap Yasa'nın Tekrarı 25:1'de şöyle öğretir: "Kişiler arasında bir sorun çıktığında, taraflar mahkemeye gittiğinde, yargıçlar davaya bakacak; suçsuzu aklayacak, suçluyu cezaya çarptıracaklar." Yargıcın kişiyi suçlu *yapmadığı*, sadece suçlu olduğunu ilan ederek cezaya çarptırdığı açıktır. Benzetme yapmak gerekirse, ayette kullanılan "aklamak" kelimesi (İbranice *hatsdiq* fiili) "doğru ilan etmek" anlamına gelir.

Ya da Süleyman'ın Özdeyişleri 17:15'e bakalım: "Kötüyü aklayan da, doğruyu mahkûm eden de RAB'bi tiksindirir." Burada da "aklamak" sözcüğü açıkça yasal bir beyana atıfta bulunur. Tanrı suçluyu haklı çıkartarak, kimsenin suçludan iyiye, dürüst vatandaşlara dönüşmesini engellemeye çalışmıyor. Suçluyu haklı çıkarmak onları doğru kılmak anlamına gelseydi, şüphesiz ki Tanrı onlardan yana olurdu! O'nun itirazı daha çok suçluyu masum ilan etme noktasındadır. Bu yanlış ve zararlı olurdu.

Yeni Antlaşma'ya döndüğümüzde, aklanmanın aynı şekilde kullanıldığını görürüz. Eski Antlaşma'da olduğu gibi, aklamak mahkûm etmenin tersidir. Örneğin, Pavlus'un Adem'in günahı ile Mesih'in armağanı arasında çizdiği zıtlık bunu açıkça ortaya koyar: "Tek suçtan sonra verilen yargı mahkûmiyet getirdi; oysa birçok suçtan sonra verilen armağan aklanmayı sağladı" (Rom. 5:16). Öyleyse aklamak, sanığın suçsuz olduğunu ilan etmek

anlamına gelir. Kurtuluş bağlamında, kişinin Tanrı'nın gözünde kabul gördüğünün ve O'nun önünde doğru olarak durabileceğinin Tanrı tarafından ilan edilmesidir.

Aklanmanın, suçsuz bulunmaktan çok daha fazlası olduğuna dikkat edin. Tanrı yalnızca günahkârın tüm suçlarının silindiğini ilan etmekle kalmaz, günahkâra olumlu bir doğruluk da yükler. Aklanma, İsa Mesih'in kusursuz yaşamının ve kurban sunusu olmasının temelinde günahkârın Tanrı'nın biricik Oğlu kadar doğru olduğunu ilan eden Tanrı'nın yasal beyanıdır ve yalnızca imanla alınır.

Bazı ilahiyatçılar, bu noktada hukuki sınıflandırmaya aşırı vurgu yapıldığını düşünerek itirazda bulunur. Çarmıhın, üzerinde başkalarının cezasının masum bir kurbana ödettirildiği yasal bir işlem olduğu fikrine itiraz ederler. Ancak Kutsal Kitap hukuki aklanmayı iyi bir nedenle öğretir. Tanrı'nın kurtarıcı lütfunu tanımlamanın birçok yolu olsa da, yasal aklanma sınıflandırması müjdenin temelidir. Tanrı hem yargıç hem de baba olduğundan, O'nunla doğru bir ilişkimiz olmalıdır. Bu doğruluğun yasal dayanağını (yani aklanmayı) ortadan kaldırmak, bir günahkârın Tanrı'yı kurtarıcı yönüyle tanımasını imkânsız kılmaktır. Daha da kötüsü, insanları bağışlamaya hakkı olmadan bağışlayan adaletsiz bir sevgi Tanrı'sına inanmaktır.

Aklanmanın Kaynağı: Tanrı'nın Karşılıksız Lütfu

Aklanmak için gerekli olan doğruluk nereden gelir? Görmüş olduğumuz üzere, sorunumuz bizde doğruluk bulunmamasıdır. Öyleyse aklayan doğruluğun kaynağı nedir?

Aklanmamızın kaynağı, Tanrı'nın karşılıksız lütfudur. Elçi Pavlus bunu yalın bir biçimde söyler: "Tanrı'nın lütfuyla, karşılıksız olarak" aklanırız (Rom. 3:24). Müjde Koalisyonu İnanç Açıklaması'nın buna cevabı daha kapsamlıdır:

> Mesih bize Baba tarafından verildiği ve bizim yerimize O'nun itaat ve cezası kabul edildiğine göre, bu aklanma içimizdeki hiçbir şey için değil, ama yalnızca karşılıksız lütufla olur ve günahkârların aklanması Tanrı'nın hem tam adaletinin hem de zengin lütfunun yüceltilebilmesine hizmet eder.

Lütufla aklandığımızı söylemek, aklanmanın hak ettiğimizin çok ötesinde bir şey olduğunu söylemektir. Aklanma, Tanrı'nın karşılıksız bir iyilik eyleminden kaynaklanır. Thomas Cranmer'in *Kurtuluş Hakkında Vaaz*'ında yazdığı gibi: "Hiçbir insan kendi iyi işiyle aklanamaz ve Tanrı'nın önünde doğru olamaz: Ama her insan, zorunlu olarak, bizzat Tanrı'nın ellerinden ala-

bileceği aklanma ve doğruluğu aramaya mecburdur."[11] Müjdenin mesajı, Tanrı'nın bu doğruluğu günahkârlara bir armağan olarak sunduğunu söyler: "Onları aklayan Tanrı'dır" (Rom. 8:33).

Bu bizi, Yeni Antlaşma'yı yorumlarken tartışmalı bir noktaya getirir. Romalılar Kitabı'nda, Tanrı'nın aklayan doğruluk armağanından iki kez bahsedilir. Romalılar 3. bölümde, hem 21. ("Ama şimdi Yasa'dan bağımsız olarak Tanrı'nın insanı nasıl aklayacağı açıklandı. Yasa ve peygamberler buna tanıklık ediyor") hem de 22. ayette ("Tanrı insanları … aklar") bu ifadeye rastlarız. Bununla birlikte, teknik olarak konuşmak gerekirse, bu ayetler "Tanrı'*dan* gelen doğruluktan" değil, ama "Tanrı'*nın* doğruluğundan" bahseder.

Bu ifadeyi yorumlamanın birden fazla yolu vardır. "Tanrı'nın doğruluğu" ifadesindeki "nın" eki, dilbilgisi uzmanlarının "iyelik hali" diye adlandırdığı bir durum olabilir. Bu ifadeyle ilgili başka bir örnek vermek gerekirse, "Tanrı'nın halkı" derken, söz konusu halk Tanrı'ya aittir ve Tanrı da onların tek sahibidir. Öyleyse, "Tanrı'nın doğruluğu" yalnızca Tanrı'nın sahip olduğu ve kurtuluşta sergilediği doğruluk olabilir. Başka yerlerin yanı sıra, Mezmur 98:2'de bu fikirle karşılaşırız: "RAB ulusların gözü önüne serdi kurtarışını, zaferini [doğruluğunu] bildirdi."

Başka bir olasılık daha vardır. "Tanrı'dan" ifadesi, doğruluğun nereden geldiğini açıklayabilir. İngilizcede bunu dilbilgisi uzmanları "kökensel iyelik eki" olarak adlandırır. Örneğin "Beethoven'in müziği" derken, söz

konusu müziğin kökeninin Beethoven'den geldiği kastedilir. "Tanrı'nın doğruluğu" kökensel bağlamda kullanılmışsa, o zaman doğruluğun kökeni Tanrı'dır. "Tanrı'dan gelen doğruluktan" bahsederken, alıntı yaptığımız NIV (New International Version) İngilizcede bunu dilbilgisi uzmanları çevirisi bu şekilde açıklamayı tercih eder. Buna göre Tanrı, günahkâra bahşettiği doğruluğun kaynağıdır.

Hangi çeviri doğrudur? Doğruluk Tanrı'ya mı aittir yoksa Tanrı'dan mı gelir? İki ifade de kesinlikle doğrudur. Doğruluk, temel niteliklerinden biri olarak Tanrı'ya aittir. Pavlus'un Romalılar 3'te öne sürdüğü argümanın dramatik sonucu Tanrı'nın, günahkârları hatta tüm insanları akladığında bile hâlâ doğruluğunu korumaya devam etmesidir! Tanrı insanı aklarken, "bunu adil kalmak ve İsa'ya iman edeni aklamak için şimdiki zamanda kendi adaletini göstermek amacıyla yapar" (Rom. 3:26).

Yine de Tanrı'nın doğruluğu aynı zamanda "Doğruluğunun O'na ihtiyaç gerektirdiği doğruluktur"[12] ve onu iman eden herkese bir armağan olarak lütufla sunar. Bizim için Tanrı'dan gelen bir doğruluk vardır. Dolayısıyla bu, Tanrı'nın yalnızca sahip olduğu ve sergilediği bir doğruluk değil, aynı zamanda bize bahşettiği bir doğruluktur. Aklanmada söz konusu olabilecek tehlike, Tanrı'nın doğru olup olmadığı değil, bizim doğru bulunup bulunmayacağımız meselesidir. Pavlus 20. ayette "hiç kimse Tanrı katında aklanmayacaktır" deyip endişe verici bir sonuca varırken, bu konuda şüphe uyandırma eğilimindedir.

Hemen ardından, 21. ayette iyi haberi ilan eder. Kendi doğruluğumuzdan değil, ama Tanrı'dan gelen doğruluk sayesinde Tanrı'nın önünde doğru ilan edilebiliriz. Bu yorum, Tanrı'nın doğruluğunun "iman eden herkese" geldiğini söyleyen 22. ayet tarafından onaylanır. Daha sonra Romalılar 5:17, Tanrı'nın bol lütfunu ve aklanma *bağışını* alanlardan bahsederken bunu bir daha onaylar. Doğruluk, bu nedenle Tanrı'nın sergilediği bir nitelik değil, aynı zamanda verdiği bir armağandır. Eğer John Stott'ın unutulmaz sözünü kullanmak gerekirse, aklanma, Tanrı'nın, doğru olmayanları 'doğru ilan etmek' için seçtiği doğru yoludur.[13]

Doğru olarak ilan edilmemiz bir armağansa, aklanmamızın kaynağının Tanrı'nın lütfu olması gerekir. Çünkü lütfun anlamı budur: Tanrı'nın günahkârlar için tümüyle hak edilmeyen ve karşılıksız armağanı. Pavlus'un Filipililere tanıklık ederken aklındaki armağan doğruluğu budur ve buna olan isteğini şöyle dile getirir: "Öyle ki, Mesih'i kazanayım ve Kutsal Yasa'ya dayanan kişisel doğruluğa değil, Mesih'e iman etmekle kazanılan, iman sonucu Tanrı'dan gelen doğruluğa sahip olarak Mesih'te bulunayım" (Fil. 3:9; İbr 11:7).

Martin Luther'in "dışsal doğruluk" diye kastettiği şey de buydu. İçimizde doğruluk olmadığından, yalnızca bizim dışımızda bir yerden gelen doğrulukla aklanabiliriz. Bu doğruluk, Tanrı'nın İsa Mesih'e olan imanımızla bize bahşettiği kendi doğruluğudur.

Aklanmanın Temeli: İsa'nın Kusursuz Yaşamı ve Kurban Sunusu Olarak Ölmesi

Tanrı doğruluk armağanını hangi yasal temele dayanarak verir? Kutsal Kitap, Tanrı'nın "günahkârı akladığını" öğretir (Rom. 4:5). Ama gerçekten günahkârsak, O bizi olmadığımız biri gibi nasıl ilan edebilir? Ve kendisi kötü olarak nitelendirilmeden kötüleri nasıl aklayabilir?

Doğru bir Tanrı için günahı görmezden gelmek ya da bahane uydurmak büyük bir öfkeye neden olurdu. Bu nedenle, Tanrı günahkârları aklama niyetindeyse o zaman bunu yapmak için yasal yargı dayanağına sahip olması gerekir. "Aklanma genel afla eş anlamlı değildir" diye yazar John Stott:

> Genel af, kesinlikle ilkesiz bir aftır ve suçu görmezden gelen, hatta suçu unutan ve onu adalet önüne çıkartmayı reddeden bir bağışlamadır. Bunun aksine, aklama bir adalet eylemidir, lütufkâr bir adaletin eylemi… Tanrı günahkârları akladığında, kötü insanları iyi ilan etmez veya onların artık günahkâr olmadığını söylemez. Tanrı, günahkârların yasayı çiğnemesinden doğan cezayı Oğlu'na yüklediğinden, onları yasal olarak doğru ilan eder ve yasayı çiğnemenin tüm sorumluluğundan kurtarır.[14]

Peki, tanrısızları aklayan Tanrı aynı zamanda kendi doğruluğunu nasıl sürdürebilir? Bu teolojik sorunun cevabı, Tanrı'nın günahkârları İsa Mesih'in kusursuz yaşamı ve kurban sunusu olarak ölmesi temelinde aklamasıdır. İsa'nın kusursuz bir hayat yaşadığını söylemek, O'nun Tanrı'nın yasasını eksiksiz yerine getirdiğini ve en ufak bir suç bile işlemediğini söylemektir. Müjde Koalisyonu'nun "Mesih'in Kurtarışı" öğretisiyle ilgili açıklamasında, "O, göksel Babası'na kusursuz itaat etti." diye yazar. Bu ifade, "O günah işlemedi" (1. Pet. 2:22) diyen Kutsal Yazılar'la uyum içindedir. İsa, Tanrı'nın istediği doğru hayatı yaşadı.

Dahası, İsa'yı imanla kabul ettiğimizde, Tanrı'nın istediği doğru yaşamı sanki biz yaşamışız gibi, O'nun doğruluğu bize sayılır. Tekrar Müjde Koalisyonu'nun İnanç Açıklaması'ndan bir alıntı yapmak gerekirse: "Kusursuz itaatiyle [İsa], Tanrı'nın adil taleplerini bizim adımıza karşıladı, çünkü bu kusursuz itaat yalnızca imanla, Tanrı tarafından kabul edilmek için yalnızca Mesih'e güvenen herkese verilir."

Bu kusursuz yaşamının erdemiyle, İsa'nın günahlarımız için kendini kusursuz bir kurban olarak sunması aklanmamızın temelinin bir parçasıdır: "İnsanlar İsa Mesih'te olan kurtuluşla, Tanrı'nın lütfuyla, karşılıksız olarak aklanırlar. Tanrı Mesih'i, kanıyla günahları bağışlatan ve imanla benimsenen kurban olarak sundu" (Rom. 3:24-25). Aklanmamızın güvencesi, İsa'nın yaşam veren kanıdır. Pavlus'un Romalılar 5:9'da söylemeye devam ettiği gibi: "Şimdi O'nun kanıyla aklandık." Çar-

mıha gerilmeden aklanma olmaz. Müjdenin, kurtaran doğruluk armağanını İsa Mesih'in çarmıhtaki ölümüne dayandırmasının nedeni budur. John Stott bu konuda şöyle yazmıştır:

> Tanrı'nın kurtarma işi kanın dökülmesiyle, yani Mesih'in bizim yerimize kurban edilmesiyle başarıya ulaştı… İsa'nın kurban olarak ölmesi, Tanrı'nın gazabını bizden kaçıran bir kefaret sunusuydu. Bizi kurtaran fidyenin bedeliydi, suçlunun aklanması için masumun mahkûm edilmesiydi ve günahsız Olan'ın bizim için günah sunusu yapılmasıydı.[15]

Daha önce Don Smarto'nun şok edici deneyiminden bahsetmiştik. Smarto, dışa dönük doğruluğunun gururlu cüppesinin altında bir günah iskeleti olduğunu keşfetmişti. Bu hikâyenin devamı da var. Smarto o gece manastıra döndüğünde, Tanrı'nın önünde kendini aklamaya çalıştı. Kendi kendine, Tanrı için yeterince iyi olduğunu söyleyip durdu. Ay ışığında yürümek için çevredeki mısır tarlalarında dolaştı. Ama çok geçmeden ay bulutlarla kaplandı; gece karardı. Smarto, karanlıkta hızla atan kalp atışlarıyla tökezlemeden yürümeye çalışırken Tanrı'ya haykırdı: "Bana doğru şeyi yaptığımı söyle! Yaptığım her şeyin seni hoşnut ettiğini söyle! Benimle açık konuş!"

Smarto neredeyse umutsuzluğa kapılmıştı ki, garip bir uğultu duydu ve o yöne doğru yürümeye çalıştı. Ka-

ranlıkta uzanarak el yordamıyla dokunduğu şey sağlam bir ahşap parçasıydı. Tabi ya! Bu sadece bir telefon direğiydi. Ama gözlerini yukarı doğru çevirdiğinde, bulutlar dağılmaya başlamıştı ve telefon hatlarını tutan üst direği gördü. Ay ışığına karşı bir çarmıh silüeti oluşturuyordu. Tabiri caizse, Smarto çarmıhın dibinde durup kurtuluşu için İsa'ya bakıyordu. Smarto, İsa'yla ve çarmıhla bu karşılaşması hakkında şöyle yazar:

> Mesih'in benim için öldüğünü artık biliyordum, gerçekten biliyordum. Bu bilgi, bir günahkâr olduğum ve biraz önce olduğumu düşündüğüm kişi olmadığımı çok net bir şekilde açığa çıkardı. Bir anda telefon direğine sarılıp ağlamaya başladım. O ahşap parçasını neredeyse bir saat kadar kucaklamış olmalıyım. İsa'nın o direğe çivilendiğini ve yaralarından kanlar damladığını hayal ediyordum. Sanki kan üzerime damlıyor, beni günahımdan ve değersizliğimden temizliyordu.[16]

Don Smarto'nun bu dramatik karşılaşmada aldığı şey, gerçekten de tövbe eden herkesin çarmıhın dibinde aldığı şeydi: Günahın kefaretini ödeyen ve Tanrı'nın önünde günahkârların aklanmasını sağlayan, arındıran kan sunusu.

Aklanmanın Doğruluğu: Üçlü Yükleme

İsa çarmıhta öldüğünde, mahkûm edilmiş bir suçlu muamelesi gördü. Romalılar, çarmıha gerilme cezasını hainler, katiller ve diğer aşağılık suçlulara, yani toplumun en aşağılık kesimine ayırmışlardı. İsa ne haindi ne de katil; aslında biz O'nun tek bir günah bile işlemediğini biliyoruz (bkz. İbr. 4:15). Ama Tanrı günahımızı silmek adına O'nun çarmıha gerilmesine izin verdi. Bunu teknik bir terimle ifade etmek gerekirse, Tanrı bizim günahımızı O'na *yükledi*. Yüklemek, bir şeyi başkasının hesabına eklemektir. İşte biz de tam da bu şekilde günahkâr olduk: Adem'in günahı bizim hesabımıza işlendi (bkz. Rom. 5:12-19). Adem'in günahının bize yüklenmesiyle günahkâr sayıldık.

Neyse ki, ikinci bir yükleme daha vardır: Günahımızın İsa Mesih'e yüklenmesi. İsa'nın doğruluğu kusursuzdu, ama bir günahkârın ölümünü tattı. Tanrı böyle bir şeyin olmasına nasıl izin verebildi? Cevap yükleme ile ilgilidir. Tanrı günahımızı sildi ve onu Mesih'in hesabına yazdı, tıpkı kulu Yeşaya aracılığıyla vaat etmiş olduğu gibi: "RAB'bin doğru kulu, kendisini kabul eden birçoklarını aklayacak. Çünkü onların suçlarını o üstlendi" (Yeş. 53:11). İsa böylece çarmıhta suçlu sayıldı. Günahımız bu şekilde Mesih'e yüklendiğinde, kendi günahları için değil, ama bizim günahlarımız için ölüme mahkûm edildi. Tanrı Mesih'in günahımızı üstlendiğini görerek, günahımızı O'nun bedeninde yargıladı (bkz. Rom. 8:3).

Kutsal Yazılar'ın dediği gibi: "Tanrı, günahı bilmeyen Mesih'i bizim için günah sunusu yaptı" (2. Kor. 5:21). Ya da: "Nitekim Mesih doğru kişi olarak doğru olmayanlar için günah sunusu olarak ilk ve son kez öldü" (1. Pet. 3:18).

Ama Mesih'in ölümü bu hikâyenin sonu değildi. Kutsal Kitap üçüncü bir yüklemeden de bahseder: "Tanrı, günahı bilmeyen Mesih'i bizim için günah sunusu yaptı. Öyle ki, Mesih sayesinde Tanrı'nın doğruluğu olalım" (2. Kor. 5:21). Eğer aklanacaksak, günahlarımızın Mesih'e yüklenmesi yeterli olmaz; O'nun doğruluğunun da bize yüklenmesi gerekmektedir. Yalnızca o zaman doğru ilan edilebiliriz. İşte Tanrı'nın yaptığı şey budur. Böylece Tanrı'dan gelen doğruluğa sahip oluruz, bu Mesih'in kusursuz yaşamı ve kurban sunusu olarak ölmesi temelinde bize yüklenir.

Burada aktif ve pasif doğruluk arasında ayrım yapmak faydalı olabilir. İsa aktif doğruluğunu yasanın ilkelerini yerine getirerek, pasif doğruluğunu da günahın bedelini ödeyerek sergiledi. Mesih bizim yerimize Tanrı'ya itaat etti (aktif doğruluk) ve bizim itaatsizliğimizin cezasına katlandı (pasif doğruluk).

Aktif ve pasif doğruluk, Mesih İsa'daki tam ve toplam doğruluğun iki farklı yönüdür ve gerçek bir aklanma için her ikisi de gereklidir. "Suçsuz" ilan edilebilmemiz için Mesih'in kefaret eden ölümü aracılığıyla O'nun doğruluğunu almamız gerekir. Pozitif olarak doğru sayılabilmemiz için, Mesih'in aktif doğruluğunun da hesabımıza yazılması gerekir. Bu yalnızca bizi kurtaran,

Mesih'in kefaret eden ölümü değil, aynı zamanda O'nun itaatkâr yaşamıdır.

Bu doğruluğun bize yüklenmesi, bazılarının iddia ettiği gibi yalnızca "yasal bir kurgu" değildir. İsa Mesih ile gerçek ruhsal bağlantımıza dayanan yasal bir gerçekliktir. Kurtuluşun tüm diğer bereketleri gibi, aklanma da Mesih'le olan birliğimizden kaynaklanır. İsa bizim doğruluğumuzdur (1. Kor. 1:30) ve O'na katılarak doğru sayılırız. Calvin'in açıkladığı gibi: "Mesih'imiz, O'na bahşedilmiş armağanları bizimle paylaşır. Dolayısıyla, O'nu kendi dışımızda uzakta bir yerde düşündüğümüz için değil, ama Mesih'i kuşandığımız ve O'nun bedenine aşılandığımız için, yani kısaca bizi Kendisi'yle bir olalım diye tasarladığı için doğruluğu bize yüklenir. Bu nedenle, O'nunla doğruluk paydaşlığına sahip olduğumuz için şükrederiz."[17]

Kurtuluşun üçlü yüklemeye dayanmasının nedeni budur: Birincisi, Adem'in düşüşüyle günah insan ırkına yüklenir; ikincisi, tövbeyle imanlının günahı Mesih'e yüklenir; üçüncüsü, Mesih'in doğruluğu imanlı günahkâra yüklenir. Pavlus bunu Romalılar 5'de şöyle özetler:

> "İşte, tek bir suçun bütün insanların mahkûmiyetine yol açtığı gibi, bir doğruluk eylemi de bütün insanlara yaşam veren aklanmayı sağladı. Çünkü bir adamın söz dinlemezliği yüzünden nasıl birçoğu günahkâr kılındıysa, bir adamın söz dinlemesiyle birçoğu da doğru kılınacaktır" (Rom. 5:18-19).

Aklayan doğruluğun yüklenmesi, insanlığın orijinal günahla kaybettiği doğruluğu geri getirir. Bu doğruluğun, Tanrı'nın kendi doğruluğuna herhangi bir şekilde karşı çıkmadan sağlandığını söylemek harikadır. Tanrı günahımızı çarmıha gerilmiş Mesih'te cezalandırarak adil bir yargı sağlamıştır. Bizi Mesih'te doğru ilan ederek, bize de adil davranmıştır. Tanrı "adil kalmak ve İsa'ya iman edeni aklamak için şimdiki zamanda kendi adaletini göstermek amacıyla" (Rom. 3:26), bu aklama işini başarıyla yerine getirdi.

Dolayısıyla, günahkârların aklanması, aynı zamanda Tanrı'nın aklanması veya haklı çıkmasıdır. Aklanmada, Tanrı çarmıh aracılığıyla günahkârlara hem adil hem de merhametli davranarak adaletini kanıtlar. Burada yaşanan olay bir alışveriş işlemine benzer: Günahımız Mesih'e yüklendi ve mahkûm edildi; O'nun doğruluğu bize yüklendi ve biz aklandık.

Aklanmanın Aracı: Mesih'e İman

Daha önce aklanmayı tanımlamıştık. Şimdi anlayışımızı biraz daha fazla teolojik düşünceyle zenginleştirebileceğimiz bir konuma geldik:

> Aklanma, Tanrı'yla hukuki ilişkimizde kalıcı bir değişiklik anlamına gelir; bu sayede suçluluktan muaf oluruz ve bu sayede Tanrı, İsa Mesih'in tamamlanmış işine dayanarak tüm

> günahlarımızı bağışlar. Mesih dışında, Tanrı ile hukuki ilişkimiz bir mahkûmiyettir; hem orijinal günah hem de fiilî günahlarımız nedeniyle mahkûm ediliriz. Aklandığımızda, Tanrı'yla hukuki ilişkimiz mahkûmiyetten beraata dönüşür.[18]

Westminster Kısa Kateşizm'i, daha özlü bir tanım sunar: "Aklanma, Tanrı'nın karşılıksız lütuf eylemidir. Bu eylemle bütün günahlarımızı bağışlar ve bize yüklenen Mesih'in doğruluğu uğruna, bizi gözünde doğru olarak kabul eder. Bunu yalnızca imanla kabul edebiliriz" (A. 33).

Kateşizmden alınan bu tanımdaki son ifade hayati önem taşır. Çünkü imanı tek aklanma aracı olarak belirler. Romalılar 3'te imandan en az altı kez bahsedilir: "Tanrı insanları İsa Mesih'e olan *imanlarıyla* aklar. Bunu, *iman eden* herkes için yapar" (Rom. 3:22). "Tanrı Mesih'i, kanıyla günahları bağışlatan ve *imanla* benimsenen kurban olarak sundu" (Rom. 3:25). 26. ayette Tanrı, "İsa'ya *iman edeni* aklayan" olarak açıklanır. 27. ayette övünme, iman ilkesinden dışlanır. "Çünkü insanın, Yasa'nın gereklerini yaparak değil, iman ederek aklandığı kanısındayız" (Rom. 3:28; 5:1). Bu metnin defalarca vurguladığı şey, müjde için büyük önem taşır: *İmanla* aklanırız.

İnsanlar bazen kendilerini Tanrı'nın önünde aklamak için ne yapmaları gerektiğini merak ederler. Bunun cevabı yapabileceğimiz hiçbir şeyin olmadığıdır, sadece iman etmemiz gerekir. Bu nokta Hristiyanlığı, diğer tüm

dinlerden, doğruluğu elde etmeye yönelik tüm insani girişimlerden farklı kılan yerdir. Diğer şeyler gibi bu da, iman etmeyenlerin anlamasının çok zor olduğu bir farklılıktır: Kendimizi Tanrı için yeterince iyi *yapabileceğimiz* bir şey yok mudur?

İnsanlığın aklanmak için kendi işlerine yanlış yere güvenmesinin çarpıcı bir örneği, birinci yüzyıldan kalma bir mezar taşının üzerindeki kitabede görülebilir:

> Burada Regina yatıyor… O tekrar yaşayacak, ışığa tekrar dönecek, çünkü vaat edilen yaşama doğacağını ümit edebiliyor, gerçek bir güvence olarak, layık olanların ve dindarların sahip olmayı hak ettikleri kutsal topraklardaki evine kavuşacak. Bu dindarlığın sana güvence verdi; iffetli hayatın, halkına olan sevgin, Yasa'ya uyman, evliliğine olan bağlılığın, senin için değerli olan şanın. Tüm bu iyi işlerin uğruna, gelecek umudun güvence altındadır.[19]

Regina'nın kitabesi, özellikle dindar insanlar için tipik bir örnektir. Doğru işlerin en iyi olduğunu ve cennete ulaşmanın tek güvencesi olduğunu varsayar. Ama yasayı yerine getirerek Tanrı'dan kabul göreceğini uman herkes, ruhu yok eden yasacılık tuzağına düşmüş olur. Martin Luther, her zamanki kışkırtıcı yeteneğiyle bu konuya değinirken, işlerimizle lütfu hak edebileceğimizi düşünmenin gerçekte "Tanrı'yı günahlarla yatıştırmaya çalışmanın"[20] bir yolu olduğunu söyledi.

İsa, aklanmanın gerçek yolunu öğrencilerine açıklarken, iman ve itaat arasındaki farkı ayırt etme konusunda dikkatliydi. Öğrenciler O'na şunu sordular: "'Tanrı'nın istediği işleri yapmak için ne yapmalıyız?' İsa, 'Tanrı'nın işi O'nun gönderdiği kişiye iman etmenizdir' diye yanıt verdi." (Yuh. 6:28-29). Filipili zindancı, Elçi Pavlus'a aynı temel soruyla geldi: "Kurtulmak için ne yapmam gerekir?" Pavlus, İsa'nın verdiği aynı cevabı verdi: "Rab İsa'ya iman et, sen de ev halkın da kurtulursunuz" (Elç. İş. 16:30-31). Başka bir deyişle, Tanrı'nın önünde kendimizi aklamak için yapabileceğimiz bir şey yoktur. O'nun kabul ettiği yegâne doğruluk "yasadan bağımsız olarak" gelir (Rom. 3:21).

Bu nedenle, kurtulmak için yapabileceğimiz tek şey, İsa Mesih'e iman etmektir. O'na ve çarmıhtaki aklayan işine güvenirsek, Tanrı bizi doğru ilan edecektir. Tanrı'nın yasasını yerine getirerek değil, ama o yasayı yerine getiren tek kişi olan İsa Mesih'e iman ederek Tanrı tarafından kabul ediliriz.

Kendi yaptığımız işlerle aklanmakla iman ederek aklanmak arasındaki fark, Martin Luther'in dönüşümünde çok güzel resmedilmiştir. Ünlü ilahiyatçı keşişlik günlerinde, Elçi Pavlus'un Galatyalılara yazdığı mektubunda aktardığı Habakkuk peygamberin bir ayetinden derin bir şekilde etkilendi: "İmanla aklanan yaşayacaktır" (Gal. 3:11; Hab. 2:4).

Luther, Erfurt'taki manastırda karşılaştığı bu ayetin ilk başta ne anlama geldiğinden pek emin değildi. Daha sonra, Tanrı'nın gazabı altında olduğunu düşündüğü ka-

ranlık bir hastalık ve depresyon döneminden geçti. İtalya'da yatağında uzanmış ölmeyi beklerken, kendi kendine sürekli aynı sözleri mırıldanmaya başladı: "İmanla aklanan yaşayacaktır. İmanla aklanan yaşayacaktır."

Luther, Tanrı'nın merhametiyle iyileşti ve çok geçmeden Aziz John Lateran Bazilikasını ziyaret ettiği Roma'ya gitti. Papa, Pontius Pilatus'un yargı salonundan getirildiği iddia edilen kilisenin merdivenlerine tırmanan her iman yolcusu için günahları bağışlayacağının sözünü vermişti. Basamaklara Mesih'in kanının damladığına inanan iman yolcuları, dua etmek ve kutsal basamakları öpmek için sık sık dururlar ve merdivenleri dizlerinin üzerinde çıkarlardı.

Luther'in hikâyesi oğlunun ağzından aktarılmaya devam eder (Rudolstadt Kütüphanesinde saklanan bir el yazmasından): "Lateran'ın basamaklarında duasını tekrarlarken, birden aklına Habakkuk'un sözleri geldi: 'İmanla aklanan yaşayacaktır.' Bunun üzerine duasını kesti, Wittenberg'e döndü ve bunu tüm öğretisinin ana temeli haline getirdi." Luther artık Tanrı'nın gözüne girmek için yapabileceği bir şey olduğuna inanmıyordu ve bunun yerine Tanrı'nın Oğlu'na iman ederek yaşamaya başladı. Daha sonra şöyle dedi:

> Bu sözler aklıma gelmeden önce Tanrı'dan nefret ediyordum ve O'na kızgındım… Ama Tanrı'nın Ruhu'yla şu sözleri anladığımda "Doğru insan imanıyla yaşayacaktır!" "Doğru insan imanıyla yaşayacaktır!", âdeta yeni

> bir insan gibi yeniden doğduğumu hissettim; açık kapılardan geçip Tanrı'nın Cenneti'ne girdim.[21]

Kutsal Kitap "imanla" veya "iman aracılığıyla" aklandığımızı söylediğinde, aklanmamızın aracının ve İsa Mesih'in doğruluğunu almamızın yolunun iman olduğunu ileri sürer. J. I. Packer'ın sözleriyle iman, "Mesih'i kabul etmek ve doğruluğu almak için uzanmış boş eldir."[22] Benzer şekilde, J. C. Ryle gerçek imanı şöyle tanımladı:

> Kurtarıcı'nın elini tutmak, kocanın koluna girmek ve hekimin verdiği ilacı almaktır. [İman] bununla birlikte Mesih'e günahkâr bir insanın ruhundan başka bir şey getirmez. Bir şey veremez, herhangi bir katkıda bulunamaz, bir şey ödeyemez, bir şey yapamaz. Sadece kabul eder, alır, kavrar ve Mesih'in bahşettiği muhteşem aklanma armağanını kucaklar.[23]

Doğru ifade etmek gerekirse, bizi kurtaran imanın kendisi, hatta imanla aklanma öğretisi değildir. Bizi kurtaran Mesih'tir. Bize verdiği için O'na müteşekkir olduğumuz iman ise bir araç olarak işini görür. Calvin'in sözleriyle: "İmanla aklanan kişi, işlerinin doğruluğunu inkâr etmiş, imanla Mesih'teki doğruluğa yapışmış ve onunla kuşanmış, Tanrı'nın gözünde günahkâr olarak değil ama doğru insan olarak kabul görmüş olan kişidir."[24]

Romalılar 3'te aklanmanın "yalnızca imanla" olduğunu söylememesine rağmen, bunu özellikle metnin sonunda açıkça ima eder: "Öyleyse neyle övünebiliriz? Hiçbir şeyle! Hangi ilkeye dayanarak? Yasa'yı yerine getirme ilkesine mi? Hayır, iman ilkesine. Çünkü insanın, Yasa'nın gereklerini yaparak değil, iman ederek aklandığı kanısındayız" (Rom. 3:27-28; Gal. 2:16).

Eğer işlerimizle aklanmış olsaydık, hatta iman artı işlerimizle aklanmış olsaydık, o zaman kurtuluşumuzda kendimize ait övünebileceğimiz bir şey olurdu (bkz. Ef. 2:9). Ancak mevcut durumda olduğu gibi, hiç kimse kendi erdemlerinin gücüyle cennete gitmekle övünemeyecektir. İsa Mesih'in kusursuz yaşamı ve kurban sunusu olarak ölmesi temelinde aklanırız ve iman etmekten başka buna ekleyebileceğimiz bir şey yoktur. Müjde Koalisyonu İnanç Açıklaması'ndan alıntı yapmak gerekirse: "Tanrı'nın, lütuf aracılığıyla İsa'ya iman edenleri akladığına ve kutsallaştırdığına inanırız."

Aklanmanın Amacı: Tanrı'nın Yüceliği İçin İyi İşler

Bazıları, Elçi Yakup'un yalnızca imanla aklanma öğretisiyle çeliştiğini düşünür. Ne de olsa, Yakup "insan yalnız imanla değil, eylemle de aklanır" dedi (Yakup 2:24). Ancak, Yakup'un asıl söylemek istediği şey şudur: "İnsanın aklanmış olduğu yalnızca imanıyla değil, eylemiyle de kanıtlanır." Pavlus'un aksine, günahkârların

iyi işlerle kurtarılabileceği şeklindeki popüler düşünceye karşı çıkması gereken Yakup, inananların iyi işlerden tamamen vazgeçebilecekleri yanılgısıyla mücadele ediyordu. Aralarındaki farkı teolojik terimlerle ifade etmek gerekirse, Pavlus kutsallaşmayı aklanmalarının bir parçası yapmak isteyen insanlarla ilgilenirken, Yakup kutsallaşmadan aklanmak isteyen insanlarla ilgileniyordu!

Hem Yakup hem de Pavlus için "aklamak", "doğru ilan etmek" anlamına gelir. Aradaki fark şudur: Pavlus'un durumunda imanlıyı doğru ilan eden Tanrı'dır. Oysaki Yakup'un durumunda imanının gerçek olduğunu kanıtlayarak onu doğru ilan eden, imanlının işleridir. İkisi de neredeyse tamamen Calvin'in söyledikleriyle fikir birliği içindedir: "Aklayan yalnızca imandır, ama aklayan iman yalnız değildir."[25] İman ve işler aklanmayı birlikte üretmezler (iman + işler » aklanma). Aksine, iman aklar ve iyi işler üretir (iman » aklanma + işler).

Yine de bunu ifade etmenin bir başka yolu, aklayan imanın *eyleme geçen iman* olduğunu söylemektir. Müjde Koalisyonu'nun aklanma hakkındaki açıklamasının şöyle sona ermesinin nedeni budur: "İtaat etme konusundaki bu kişisel ve toplu gayretin karşılıksız aklanmadan kaynaklandığına inanırız." Aklanma hakkındaki gerçek Kutsal Kitap öğretisi, iyi işlere karşı çıkmaz, aksine iyi işler üretir. Aklanmamız kutsallığımıza hayati bir şekilde bağlıdır.

Aklanma söz konusu olduğunda, Mesih'in işleri ve bizim işlerimiz birbirini dışlar. Pavlus'un Galatyalılar'da söylediği gibi: "Yine de insanın Kutsal Yasa'nın gerekle-

rini yaparak değil, İsa Mesih'e iman ederek aklandığını biliyoruz" (Gal. 2:16). Dolayısıyla aklanma, çalışmaktan ziyade güvenmekten gelir: "Ancak çalışmayan, ama tanrısızı aklayana iman eden kişi imanı sayesinde aklanmış sayılır" (Rom. 4:5). Aklanma söz konusu olduğunda, Kutsal Kitap imanı ve işleri birbirine karşı bir konuma yerleştirir. Aklanma imanla oluyorsa, o zaman işlerle olmuyor demektir. Kutsal Kitap iyi işleri bu şekilde dışarıda bırakarak, aklanmanın gerçekten yalnızca imanla olduğunu söylemektedir. Çünkü aklanma eğer işlerle olmuyorsa, öyleyse yalnızca imanla gelmelidir.

İman ve işler arasındaki bu ayrımın önemli bir nedeni vardır. Bu neden, Tanrı'nın planında aklanmamızın amacını anlamamıza yardımcı olur. Aklanma yalnızca imanla geliyorsa, Kutsal Kitap'a uygun aklanma yolu tüm yüceliğin Tanrı'ya gitmesini güvence altına alıyor demektir. Kendi iyi işlerimizden ziyade İsa'nın kurtarıcı işiyle aklanırsak, kurtulmanın tüm övgüsü bize değil ama O'na gider. Bu nedenle müjdenin tüm diğer yönleri gibi aklanmanın amacı Tanrı'nın yüceliğidir.

Aklanmanın Alıcıları: Bizim Gibi İnsanlar

Kutsal Kitap'ın aklanma öğretisinin en güzel onaylarından biri Heidelberg Kateşizmi'nden gelir. Şöyle sorar: "Tanrı'nın önünde nasıl doğru olursunuz?" (60. Soru). Cevabı şudur:

> Yalnızca İsa Mesih'e olan gerçek imanla. Tanrı'nın tüm buyruklarına karşı işlediğim günahlar, buyrukların hiçbirini yerine getirememem ve hâlâ kötülüğe eğilimli olmam hakkında vicdanım beni suçladığı halde, Tanrı kendime ait herhangi bir erdemim olmadan, saf bir lütufla, bana Mesih'in kusursuz kefaretinin bereketlerini bahşeder. Sanki tek bir günah bile işlememişim veya günahkâr olmamışım gibi, Mesih'in benim için gerçekleştirdiği tüm itaati ben yerine getirmişim gibi, bana O'nun doğruluğunu ve kutsallığını yükler. Yeter ki, bu iyiliği güven dolu bir yürekle kabul edeyim.

Kateşizmin aklanmayı birinci şahıs açısından ifade ettiğine dikkat edin. Bu önemli bir noktaya dikkatimizi çeker: Aklanma iman aracılığıyla geliyorsa o zaman şahsen ve kişisel olarak İsa Mesih'e iman etmeliyiz. Aklanma, kurtuluşun yolu olarak genel bir ilke olmaktan fazlasıdır; Mesih'e şahsen iman etmek için bir çağrıdır. Çünkü O olmadan suçluluğa mahkûmuz. Kutsal Kitap bu konuda uyarıda bulunur: "O'na iman eden yargılanmaz, iman etmeyen ise zaten yargılanmıştır. Çünkü Tanrı'nın biricik Oğlu'nun adına iman etmemiştir" (Yuh. 3:18). Dolayısıyla, mahkûm olmamak ve aklanmak için İsa Mesih'e iman etmeliyiz.

İman edenler için Tanrı'nın kesin ve son hükmü, "sonsuzluklar boyunca doğru olmak", şimdiki yaşamımıza getirildi. "Böylece imanla aklandığımıza göre,

Rabbimiz İsa Mesih sayesinde Tanrı'yla barışmış oluyoruz" (Rom. 5:1). Hukuki durumumuz şimdiden kararlaştırılmıştır. Asla aklanmamış sayılamayız. Tanrı kendi yüceliği için, bizi şimdi ve sonsuza dek kabul eder. Yargı günü, Tanrı'nın zaten ilan etmiş olduğu şeyi onaylayan bir gün olacaktır. "Böylece Mesih İsa'ya ait olanlara artık hiçbir mahkûmiyet yoktur" (Rom. 8:1).

Şair William Cowper, aklayan imanın sevincini yaşamış olan biriydi. Cowper uzun zamandır depresyonla mücadele ediyordu ve bir süreliğine koşulların korkunç olduğu bir akıl hastanesinde yaşadı. Çektiği tüm fiziksel ve psikolojik eziyetlere rağmen, en şiddetli acıları ruhsaldı, çünkü kendisini mahkûm bir günahkâr olarak görüyordu. Ama sonunda o gün geldi. Cowper aradığı yasal çözümü, yalnızca imanla aklanmanın kurtarıcı mesajında buldu. Hikâyesini şöyle anlattı:

> Prangalarımı söküp atacak ve bana Tanrı'nın Mesih İsa'daki karşılıksız merhametinin açık bir şekilde açılmasını sağlayacak mutlu dönem şimdi geldi. Kendimi pencerenin yanındaki bir sandalyeye attım ve orada bir Kutsal Kitap olduğunu görerek, teselli ve yön bulmak için bir kez daha ona başvurmaya cesaret ettim. Gördüğüm ilk ayetler Romalılar'ın üçüncü bölümündendi: "İnsanlar İsa Mesih'te olan kurtuluşla, Tanrı'nın lütfuyla, karşılıksız olarak aklanırlar. Tanrı Mesih'i, kanıyla günahları bağışlatan ve imanla benimsenen kur-

> ban olarak sundu. Böylece adaletini gösterdi." Aniden iman etmek için güçle kuşandım ve Doğruluk Güneşi'nin ışınları üzerimde parladı. O'nun kefaretinin yeterliliğini, kanındaki bağışlanmamı, doğruluğunun doluluğunu ve bütünlüğünü gördüm. O anda iman ettim ve müjdeyi kabul ettim.[26]

Bu aklanma armağanı, iman eden ve müjdeyi kabul eden herkes içindir. Tanrı karşılıksız lütfuyla, İsa Mesih'in günahlarımızın kefaretini ödeyen işinin temelinde kusursuz ve tam bir aklanma sunar. İsa Mesih'e iman eden herkes, Tanrı'nın ebedî adalet çıtasında sonsuza dek doğru ilan edilecektir.

Konuyla İlgili Diğer Başvuru Kaynakları

Buchanan, James. *The Doctrine of Justification*. Reprint, Grand Rapids, MI: Baker, 1955.

Carson, D. A., ed. *Right with God: Justification in the Bible and the World.* Exeter: Paternoster; Grand Rapids, MI: Baker, 1992.

Piper, John. *The Future of Justification: A Response to N. T. Wright*. Wheaton, IL: Crossway, 2007.

Sproul, R. C. *Faith Alone: The Evangelical Doctrine of Justification*. Grand Rapids, MI: Baker, 1995.

Vickers, Brian. *Jesus' Blood and Righteousness: Paul's Theology of Imputation*. Wheaton, IL: Crossway, 2006.

Müjde Koalisyonu

Müjde Koalisyonu, müjdeci kiliselerin derin bir adanmışlıkla Mesih'in müjdesindeki imanımızı yenileme ve Kutsal Yazılar'a bütünüyle uyum sağlayarak pratiğe dönük hizmeti geliştirme amacıyla kurdukları bir paydaşlıktır. Geleneksel müjdeci grupların arasında bulunan hareketler, kilisenin yaşamını hafife almakta ve bizi tarihsel inanç ve uygulamalarımızdan uzaklaştıran bazı davranışları sergilemektedirler ki bu bizde derin kaygılar uyandırmıştır. Kişisel tüketimi özendiren ve imanı politikleştiren putperestlik ile başımız derttedir; bunun yanı sıra son zamanlarda tartışmasız bir şekilde kabul gören teoloji ve ahlaki düşüncelerin göreceli yorumları nedeniyle sıkıntı çekmekteyiz. Bu hareketler, Kutsal Kitapsal gerçekleri ve tarihsel imanımızın teşvik ettiği yaşamsal değişimi terk etmeyi kolaylaştırmaktadır. Bu etkileri duymakla kalmıyor, aynı zamanda neticelerini de görüyoruz. Kendimizi yeni bir umut ve sevinçle kiliseleri canlandırmaya adamış bulunuyoruz. Bunun sadece Mesih ile, iman sayesinde ve lütuf aracılığıyla verilen vaatle gerçekleşebileceğinin farkındayız.

Birçok müjdeci kilisede, müjdenin gerçeklerine ilişkin derin ve büyük bir uzlaşmanın bulunduğuna inanıyoruz. Buna rağmen Mesih'teki birliğimizi kutlamak yerine günümüzde birçok grup, tarihten kalma saçma fakat ilgi çekici düşüncelere ve zenginlik arzularına ya da ritüel olarak manastırsal ayin düzenlerine, kendilerini kaptırmışlardır. Müjde ile yer değiştiren şey ne

olursa olsun bu hiçbir zaman, Mesih'in öğrenciliğinden utanmayan, doğruya bağlı ve dayanma gücünü gerçekte bulan hizmet odaklı bir yürek meydana getirmeyecektir. Kral'ın yolunda ilerleme konusunda istekliyiz, amacımız her zaman müjdeyi korumak, teşvik ve eğitim vermektir. Böylece şimdiki –ve gelecek– kuşaktaki kilise liderleri daha donanımlı olacak ve hizmetleri ilkeler ve pratik ile desteklenerek kendileri için kanını akıtan Kurtarıcı'yı yüceltеceklerdir.

Tüm insanlar arasında, birlik içinde bir çaba meydana getirmek istiyoruz, öyle ki bu çaba Mesih'i onurlandırma konusunda gayretli olsun, öğrencilerini çoğaltsın ve Mesih için doğru bir birlik oluştursun. Bu tür Kutsal Kitap temelli ve birlik içinde bulunan bir hizmet, kilise için kalıcı bir gelecek meydana getirir. Bu gerçek bizi, Tanrı'nın Mesih'teki merhametinin sonsuz kurtuluş için tek umut olduğuna ikna olmuş ve bu nedenle heyecan duyan diğer kişilerle birlikte olmaya zorlar. Bu müjdeyi açıkça, tutku, cesaret ve sevinç ile duyurmayı arzuluyoruz; hoşnutluk içinde diğer mezheplerden, etniklerden ve sınıfsal açıdan farklı imanlılarla ilişki içinde olmak istiyoruz.

Arzumuz kiliseye hizmet etmek adına, tüm kardeşlerimizi çağdaş kiliseyi Mesih'in eski müjdesinde yenilemek için çaba göstermeye davet etmektir. Böylece belirgin bir biçimde çağımızla iletişim kurmayı sağlayacak bir yolla, tam olarak Mesih için konuşup yaşayabiliriz. Bunu olağan lütuf araçlarıyla yapmak istiyoruz: Dua, Söz Hizmetkârlığı, Vaftiz, Rab'bin Sofrası ve Kutsalların

Paydaşlığı. Buna ek olarak, burada açıklanan inanç açıklamasını ve vizyonu benimseyen, Mesih'in Rab'liğini her şeyin üzerinde tutan bireyleri, toplulukları ve kültürleri Kutsal Ruh'un gücü ile değiştirme konusunda tükenmeyen bir umuda sahip herkesle çalışmak için büyük bir özlem duyuyoruz.

Müjde Koalisyonu Kitapçıkları Serisi'ndeki Diğer Yayınlar

Müjde Nedir? — Bryan Chapell
Plan — Colin S. Smith

Notlar

1 Donald Smarto, Pursued: A True Story of Crime, Faith, and Family (Downers Grove, IL: InterVarsity, 1990), 105.

2 a.g.e., 105–6.

3 a.g.e., 119–20.

4 James Buchanan, The Doctrine of Justification (1867; repr., Grand Rapids, MI: Baker, 1955), 222.

5 Leon Morris, The Apostolic Preaching of the Cross, 3rd ed. (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1965), 251.

6 John Calvin, Institutes of the Christian Religion, Library of Christian Classics 20–21, ed. John T. McNeill; trans. Ford Lewis Battles (Philadelphia: Westminster, 1960), 3.11.1.

7 Thomas Cranmer, "Sermon on Salvation," in First Book of Homilies (1547; repr., London: SPCK, 1914), 25–26.

8 Martin Luther, What Luther Says: A Practical In-Home Anthology for the Active Christian, ed. Ewald M. Plass (St. Louis, MO: Concordia, 1959), 705, 715.

9 Martin Luther, What Luther Says, 704.

10 Morris, Apostolic Preaching of the Cross, 260.

11 Thomas Cranmer, quoted in Edmund P. Clowney, "The Biblical Doctrine of Justification by Faith," in Right with God: Justification in the Bible and the World, ed. D. A. Carson (Exeter: Paternoster, 1992), 17.

12 Thomas Chalmers, quoted in Donald Grey Barnhouse, The Invisible War (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1965), 116.

13 John R. W. Stott, Mesih'in Çarmıhı (Downers Grove, IL: InterVarsity, 1986), 190.

14 a.g.e., 190.

15 a.g.e., 202.

16 Smarto, Pursued, 122.

17 John Calvin, Hristiyan Dininin Temelleri, 3.11.10.

18 Anthony A. Hoekema, Saved by Grace (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1989), 178.

19 Pieter W. Van Der Horst, "Jewish Funerary Inscriptions," Biblical Archaeology Review 18:5 (1992): 55.

20 Martin Luther, Lectures on Galatians, Luther's Works, ed. and trans. Jaroslav Pelikan (St. Louis, MO: Concordia, 1963), 26:126.

21 Martin Luther, quoted in James Montgomery Boice, The Minor Prophets: An Expositional Commentary, 2 vols. (Grand Rapids, MI: Kregel, 1996), 2:91–92.

22 "Justification," in Evangelical Dictionary of Theology, 2nd ed., ed. Walter A. Elwell (Grand Rapids, MI: Baker, 2001), 646.

23 J. C. Ryle, Justified!, Home Truths, Second Series (London: S. W. Partridge, 1854–71), 12.

24 John Calvin, Hristiyan Dininin Temelleri, 3.11.2

25 John Calvin, "Antidote to the Canons of the Council of Trent," in Tracts and Treatises in Defense of the Reformed Faith, trans. Henry Beveridge (1851; repr., Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1958), 3:152.

26 William Cowper, quoted in James Montgomery Boice, Romans, 4 vols. (Grand Rapids, MI: Baker, 1991), 1:372.